

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Concilivm Salegvnstadiense In Causa Disciplinae Ecclesiasticae
celebratum anno Redemptoris nostri MXXII. tempore Benedicti papae, &
Henrici imperatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

ANNO CHRISTI 1021. iurisdictione episcoporum & comitatus illius ex tunc in perpetuum funditus liberum & exemptum, &c. porum iurisdictione.

Illustris rex Hardicanutus prædicti regis Canuti filius, heres & successor, ac sui patris vestigiorum deuotus imitator, &c. cum laude & fauore Ægelnodi Dorobernensis, nunc Cantuariensis, & Alfrici Eboracensis episcoporum, aliorumque episcoporum suffraganeorum, nec non cunctorum regni sui mundanorum principum, descriptum constituit roborauitque præceptum.

ANNO CHRISTI 1022. **CONCILIVM SALEGVNSTADIENSE**

IN CAUSA DISCIPLINÆ ECCLESIASTICÆ celebratum anno Redemptoris nostri MXXII. tempore Benedicti papæ, & Henrici imperatoris.

TITVLI CAPITVLORVM.

I. De abstinentia carnis & sanguinis in subscriptis temporibus. II. De custodiendo ieiunio quatuor temporum. III. Quibus temporibus legitima connubia prohibenda sint. IV. Vt presbyter qui post galli cantum bibat, nisi necessitas cogat, sequenti die Missam celebrare non audeat. V. Vt presbyter non amplius quam tres Missas in die celebret. VI. Vt nemo corporale, ad extinguendum incendium, in ignem proiciat. VII. De hoc, si duo inculpati fuerint in adulterio, & vnus negat, alter profitetur, quid inde faciendum sit. VIII. Vt nemo gladium in ecclesiam portet. IX. Ne mala colloquia in ecclesia aut in atrio ecclesie fiant. X. De euangelio, In principio erat verbum, & Missis peculiari-	bus, ne fiant non suis temporibus. XI. De computatione consanguinitatis. XII. Ædificia laicorum in atrio ecclesie non ponantur. XIII. Vt nullus laicus presbytero ecclesiam suam commendet sine licentia episcopi sui. XIV. Si duo de adulterio accusati fuerint, quid inde faciendum sit. XV. Vt bannitum ieiunium ab omnibus diligentissime obseruetur. XVI. De illis qui Romam ituri sunt. XVII. Vt *carrina non diuidatur pœnitenti. *forte, carena XVIII. De illis qui pœnitentiam a sacerdotibus accipere nolunt. XIX. Vt omnis pœnitens, dum *carrinam suam ieiunat, de loco ad locum non migret. * forte, carenam. XX. Vt nullus presbyter quemquam pœnitentem in ecclesiam introducat.

PRÆFATIO.

IN Dei nomine, ego^b Aribio Moguntinæ sedis archiepi-
scopus, quamuis indignus, cum ceteris confratribus no-
stris & coepiscopis, Burchardo Vvormatiensi, Vverhena-
rio Argentino, Brunone Augustensi, Eberhardo Bam-
bergenfi, Meginhardo Vvirzburgensi, Synodum in Sa-
legunstat condiximus, anno dominicæ incarnationis
°MXXII. indictione v. II. Idus Augusti, anno autem domi-
ni Henrici secundi regnantis XXI. imperii vero VI. qua-
tenus cum communi fratrum prædictorum consilio atque
consultu multimoda diuinorum officiorum atque syno-
daliū legum componeretur dissensio, & disparilitas no-
strarum singularum consuetudinum honesta consensione
redigeretur in vnum. Ideoque propter illas lamentabiles
dissensiones communi decreto Concilii hæc capitula san-
cita sunt.

CAPITVLA.

I.

Vt quatuordecim dies omnes Christiani ante
festiuitatem sancti Ioannis Baptistæ in abstinentia
sint carnis & sanguinis, nisi infirmitate impediēte,
aut alicuius festi solennitate, quæ in illo episcopo
celebris habetur, intercedente. Et ante natiuitatem
Domini similiter, & in vigilia epiphaniæ, & in om-
nium vigiliis apostolorum, & in vigilia assumptionis
sanctæ Mariæ, & in vigilia sancti Laurentii, nec
non etiam in vigilia omnium sanctorum: adiicien-
tes prædictis vigiliis vnam horam refectiois, ex-
cepta infirmitate, nisi aliquis sit qui proprio voto
maiori abstinentia vti velit.

II.

De incerto autem ieiunio quatuor temporum
hanc certitudinem statuimus, vt si Kalendæ Martii
in

ANNO
CHRISTI
1022.

in quarta feria siue antea euenerint, eadem hebdomada ieiunium celebretur. Si autem Kalendæ Martii in quintam feriam aut sextam aut sabbatum distenduntur, in sequentem hebdomadam ieiunium differatur. Simili quoque modo si Kalendæ Iunii in quartam feriam aut antea euenerint, in subsequente hebdomada ieiunium celebretur. Et si in quintam feriam aut sextam aut sabbatum contigerit, ieiunium in tertiam hebdomadam referuetur. Et hoc sciendum est, quod si quando ieiunium mensis Iunii in vigilia pentecostes secundum prædictam regulam euenerit, non ibi celebrandum erit, sed in ipsa hebdomada solenni pentecostes: & tunc propter solennitatem Spiritus sancti diacones dalmaticis induantur, & Alleluia cantetur, & Flectamus genua non dicatur. Eodem modo de Septembris ieiunio constitutum est, vt si Kalendæ Septembris in quarta feria euenerint, aut antea, ieiunium in tertia hebdomada celebretur: & si in quinta aut sexta aut sabbato contigerit, in quarta hebdomada ieiunandum erit. In Decembri illud obseruandum erit, vt proximo sabbato ante vigiliam natalis Domini celebretur ieiunium: quia si vigilia in sabbato euenerit, simul vigiliam & ieiunium celebrare non conuenit.

III.

De legitimis autem coniugiis ita visum est, quod nullus Christianus vxorem ducere debeat ab aduentu Domini vsque in octauas epiphaniæ, & a septuagesima vsque in octauas paschæ, nec in supra notatis 14. diebus ante festiuitatem sancti Ioannis

Concil. Tom. 25.

00

Baptistæ, neque in prædictis ieiuniorum diebus, ANNO
CHRISTI
1022.
siue in omnium solennium dierum præcedentibus
noctibus.

IV.

Decretum est etiam in eodem Concilio, vt presbyter aliquis post galli cantum æstiuu noctibus bibens, proximo die Missam non celebret: * hie-
mantibus similiter, nisi necessitas cogat. * hiema-
libus

V.

Item decretum est, vt vnusquisque presbyter in die non amplius quam tres Missas celebrare præsumat.

VI.

Conquestum est etiam in sancto Concilio de quibusdam stultissimis presbyteris, vt quando incendium videant, corporale dominico corpore consecratum ad extinguendum incendium temeraria præsumptione in ignem proiiciant. Ideoque decretum est sub anathematis interdictione, ne vlterius fiat.

VII.

Interrogatum est, si duo in adulterio inculpati forent, & vnus profiteretur, & alter negaret, quid inde agendum esset. Decretum est etiam a sancto Concilio, vt ille qui negauerit, probabili iudicio se expurget: & qui confessus fuerit, digne poenitentiam agat.

VIII.

Decretum est etiam in eodem Concilio, vt nemo gladium in ecclesiam portet, regali tantum excepto.

ANNO
CHRISTI
1022.

IX.

Statuit etiam sancta Synodus, vt mala consuetudo, quæ apud omnes pene iam inoleuit, omnino prohibeatur, hoc est, quod colloquia sua in atrio alicuius ecclesiæ constituunt habenda, & tunc ea in ipsa *maxime maxima exercent ecclesia, vbi orationes & diuina tantum fieri æquum est officia.

X.

Quidam etiam laicorum, & maxime matronæ, habent in consuetudine, vt per singulos dies audiant euangelium: *In principio erat Verbum*, & Ioan. 1. Missas peculiare, hoc est de sancta Trinitate, aut de sancto Michael: & ideo sancitum est in eodem Concilio, vt hoc vltius non fiat, nisi suo tempore, & nisi aliquis fidelium audire velit pro reuerentia sanctæ Trinitatis, non pro aliqua diuinatione: & si voluerint vt sibi Missæ cantentur, de eodem die audiant Missas, vel pro salute viuorum, aut pro defunctis.

XI.

Quidam etiam generationem consanguinitatis ita volunt numerare, vt frater & soror sint primi. Hoc autem statuit sancta Synodus, sicut etiam ab antiquis patribus decretum est, vt ita non esset: sed vt nepos & neptis, id est filius fratris, ac filia sororis, primi habeantur.

XII.

Statutum est etiam, vt ædificia laicorum, quæ ecclesiis adiuncta sunt, auferantur: & nulla in atrio ecclesiæ ponantur, nisi tantum presbyterorum.

Concil. Tom. 25.

O o ij

XIII.

Item decretum est, vt nullus laicorum alicui presbytero suam commendet ecclesiam, præter consensum episcopi: sed eum prius mittat suo episcopo, vel eius vicario, vt probetur si scientia, ætate & moribus talis sit, vt sibi populus Dei commendetur.

XIV.

Statuit quoque sancta Synodus, si duo de adulterio accusati fuerint, & ambo negauerint, & orant sibi concedi vt * alterum illorum vtrosque diuino purget iudicio, si * vnum in hoc deciderit, vt ambo rei habeantur.

XV.

Decretum est etiam, vt omnes^d bannitum ieiunium, in quocumque episcopio celebratur, diligentissime obseruent: & si quis illarum octo interdictarum rerum aliquam redimere voluerit, vnum pauperem, prout sua facultas erit, eadem die reficiat.

XVI.

Decreuit quoque sancta Synodus, vt nullus Romam eat, nisi cum licentia sui episcopi, vel eius vicarii.

XVII.

Et illud sub anathemate præceptum est, vt nullus presbyterorum cuiquam poenitenti^e carnem diuidere præsumat, si infirmitas non interuenerit.

XVIII.

Quia multi tanta mentis suæ falluntur stulti-

ANNO
CHRISTI
1022.

tia, vt in aliquo capitali crimine inculpati pœnitentiam a sacerdotibus suis accipere nolint, in hoc maxime confisi, vt Romam euntibus apostolicus omnia sibi dimittat peccata; sancto visum est Concilio, vt talis indulgentia illis non profit, sed prius iuxta modum delicti pœnitentiam sibi datam a suis sacerdotibus adimpleant, & tunc Romam ire si velint, ab episcopo proprio licentiam, & literas ad apostolicum * ex iisdem rebus deferendas accipiant.

XIX.

Decretum est etiam in eodem Concilio, vt omnis pœnitens, dum carinam suam ieiunat, de loco in locum non migret: sed ibi permaneat vbi suam acceperit pœnitentiam, vt proprius sacerdos sibi præbeat testimonium: si autem ibi propter hostiles iniurias ieiunare non poterit, suus sacerdos eum confratrum suorum alicui, vbi pacifice possit ieiunare, diligentissime commendet.

XX.

In eodem quoque Concilio decretum est, vt nullus presbyterorum quemquam, nisi iussu episcopi, in ecclesiam introducere præsumat, cui pro aliquo delicto illam ingredi non liceat.

A P P E N D I X

CONCILII SALEGVNSTADIENSIS.

Quomodo initianda sit Synodus.

HORA conuenienti, quando episcopo vel eius vicario visum fuerit, omnes expellantur de ecclesia, obseratis foribus cunctis: ad vnam ianuam, per quam sacerdotes ingredi oportet, ostiarii stent, & sella ponatur in medio,

Oo iij

Quæ sequuntur apud Burchardum inuenimus, ideoque ipsa obmittere nolimus.

& super eam sacra reliquia & plenarium cum stola ponantur. Deinde conuenientes presbyteri omnes intrent, & secundum ordinationis suae tempus resideant. Post hos ingrediantur diaconi probabiles, quos ordo poposcerit interesse. Exinde introducantur laici bonae conuersationis. Tunc ingrediatur episcopus, si voluerit, vel si necessitas exegerit: & si non adierit episcopus, eius vicarius eadem faciat. Synodum ingrediens ipse, vel eius vicarius, primum salutet clerum & populum: & versus in orientem, mediocri voce dicat: Deus humilium visitator, qui nos fraterna dilectione consolaris, praetende societati nostrae gratiam tuam, vt per eos in quibus habitas tuum in nobis sentiamus aduentum. Per Dominum, &c.

Tunc procedens diaconus cum subdiacono & cum thuribulo, & cum ceroferariis duobus, legat euangelium:

Cum esset sero die illo vna sabbatorum, & fores essent clausae.

Deinde dicat pontifex, vel eius vicarius:

Sancta Maria, & omnes sancti, & electi Dei, intercedite pro nobis peccatoribus ad Dominum Deum nostrum, vt mereamur ab eo adiuuari, & protegi, & sanari, qui viuit & regnat in saecula.

Postmodum duabus vicibus dicat:

Deus in adiutorium meum intende.
Domine ad adiuuandum me festina.

Tunc tertio iterum dicat:

Deus in adiutorium meum intende.

Clero respondente:

Domine ad adiuuandum me festina.

*Cum Gloria Patri, & Kyrie eleyson, & Pater noster,
cum precibus istis:*

Domine ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

Adiuua nos Deus salutaris noster.
Esto nobis Domine turris fortitudinis.
Domine exaudi orationem meam.
Dominus vobiscum.

Oremus.

Exaudi nos Deus salutaris noster, & dies nostros in tua pace dispone, vt a cunctis perturbationibus liberati tranquilla tibi seruitute famulemur. Per Dominum, &c.

Deinde pro vniuersis ordinibus, nec non pro statu papæ, & antistitis eiusdem sedis, dicant istos psalmos.

Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam.
Deus in nomine tuo saluum me fac.
Miserere mei Deus, miserere mei.
Deus misereatur nostri.

Et Pater noster, cum precibus:

Sacerdotes tui induantur iustitiam.
Memento congregationis tuæ.
Saluos fac nos Domine Deus noster.
Vt confiteamur nomini sancto tuo.
Adiuutorium nostrum in nomine Domini.
Domine exaudi orationem meam.
Dominus vobiscum.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, cuius Spiritu totum corpus ecclesiæ sanctificatur & regitur, exaudi nos pro vniuersis ordinibus supplicantes, vt gratiæ tuæ munere ab omnibus tibi gradibus fideliter seruiatur. Per Dominum, &c.

Deinde dicat:

Deus omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum quem pastorem ecclesiæ tuæ præesse voluisti propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo quibus præsit proficere, vt ad vitam vna cum grege sibi credito perueniat sempiternam. Per Dominum, &c.

His expletis, septem psalmos pœnitentiæ decantent, cum Kyrieleyson, & Pater noster, cum precibus istis.

Ego dixi, Domine miserere mei.
Conuertere Domine vsquequo.
Fiat misericordia tua Domine super nos.
Domine exaudi orationem meam.
Dominus vobiscum.

Oremus.

Dies nostros, quæsumus Domine, placatus intende, pariterque nos & a peccatis absolue propitius, & a cunctis eripe benignus aduersis. Per Dominum, &c.

Post hæc vero egrediantur omnes, exceptis presbyteris & ceteris idoneis clericis: factoque silentio, pontifex, vel eius vicarius, dicat hanc orationem:

Dominus vobiscum.

Oremus.

Adesto nobis, quæsumus Domine sancte Spiritus, peccati quidem immanitate detentis, sed in nomine tuo specialiter aggregatis: veni ad nos, & dignare illabi cordibus nostris: doce nos quid agamus: quo gradiamur ostende: quid efficiamus operare: esto salus & suggestor & effector iudiciorum nostrorum, qui solus cum Deo Patre & eius Filio nomen possides gloriosum: non nos patiaris perturbatores iustitiæ esse, qui summæ veritatis diligis æquitatem, vt in sinistrum nos non ignorantia trahat, non fauor inflectat, non acceptio muneris vel personæ corrumpant, sed iunge nos tibi efficaciter solius tuæ gratiæ dono, vt simus in te vnum, & in nullo deuiemus a vero: quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam, vt & hic a te in nullo dissentiat sententia nostra, & in futuro pro bene gestis consequamur præmia sempiterna. Per Dominum, &c.

Tunc diaconus codicem Canonum in medium proferens, capitula de Conciliis agendis pronuntiet, id est ex Concilio Toletano: finitisque titulis, & cunctis in ordine sedentibus, hæc admonitio ab episcopo, vel, si voluerit, a diacono legatur:

Ecce, sanctissimi fratres, præmissis Deo precibus, fraternitatem vestram cum pia exhortatione conuenio, & per diuinum nomen obtestor, vt ea quæ a nobis de Deo & sacris ordinibus vel nostris moribus vobis fuerint dicta cum summa reuerentia perficere intendatis. Quod si forsitan aliquis nostrum aliter quam dicta fuerint senserit, sine aliquo scrupulo contentionis in nostrum omnium copulatione ea ipsa de quibus dubitauerit conferenda reducat, qualiter Deo mediante aut doceri possit, aut doceat.

ANNO
CHRISTI
1022.

doceat. Deinde vos simili obtestatione coniuro, vt nullus vestrum in iudicando aut personam accipiat, aut quolibet fauore aut munere pulsatus a veritate discedat. Sed cum tanta pietate quidquid cœtui se iudicandum intulerit retractate, vt nec discordans contentio ad subuersionem iustitiæ inter nos locum inueniat, nec iterum in perquirenda æquitate vigor nostri ordinis vel sollicitudo tepescat.

Post hanc exhortationem, quisquis clericorum velit, conferat querelam. Et admonendi sunt, vt nullus ad Synodum veniat non ieiunus, vel a cœtu communi secedat, antequam generalis secessio adueniat. Et tunc quoque Synodus primæ diei soluatur.

Secunda die quando episcopus, vel eius vicarius, Synodum ingreditur, in loco suo stans dicat:

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus qui nobis in famulis tuis præsentia tuæ signa manifestas, mitte super nos Spiritum caritatis, vt in aduentu fratrum conferuorumque nostrorum gratia nobis tuæ largitatis augeatur. Per Dominum, &c.

Postea legatur euangelium ita vt in priori die:

Designauit Dominus & alios septuaginta duos.

Deinde dicat episcopus, vel eius vicarius, preces sicut in priori die. Sancta Maria & omnes sancti, & sic cetera.

Tunc omnes prostrati decantent psalmos istos pro regis nostri & aliorum sui regni primatum sospitate:

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me?

Exaudiat te Dominus in die tribulationis.

Deus auribus nostris audiuiimus.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Domine saluum fac regem.

Esto ei Domine turris fortitudinis.

Saluum fac populum tuum Domine.

Fiat pax in virtute tua.

Exurge Domine, adiuua nos.

Domine exaudi orationem meam.

Domine Deus virtutum conuerte nos.

Dominus vobiscum.

Concil. Tom. 25.

Pp

Oremus.

Deus regnorum omnium, & Christiani maxime protector imperii, da seruo tuo regi nostro triumphum virtutis tuæ scienter excolere, vt qui tua constitutione est princeps, tuo semper munere sit potens. Per Dominum, &c.

Oremus.

Prætede Domine famulis tuis dexteram cælestis auxilii, vt toto corde perquirant, & quæ digne postulant consequi mereantur. Per Dominum, &c.

Deinde pro infirmis & pro salute totius ecclesiæ istos psalmos decantent:

Beatus qui intelligit super egenum.

Domine refugium factus es.

Domine Deus salutis meæ.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Castigans castigauit eos Dominus.

Nihil proficiat inimicus in eis.

Exurge Domine adiuua nos.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmos famulos & famulas tuas ostende virtutem, vt ope misericordiæ tuæ adiuti ecclesiæ tuæ sanctæ repræsentari mereantur. Per Dominum, &c.

Postea legatur a diacono homilia Gregorii, incipiente versu isto:

Messis quidem multa, usque, Patres esse minime recognoscunt.

Tunc, si clerici querelam non habent conferendam, laici intromittantur. Illis autem audientibus, lectio Nicæni Concilii recitetur:

Iudices non nisi ieiuni leges & iudicia decernant.

Quisquis ex laicis habet querelam proferat.

Et Synodus secundæ diei sic soluat.

Tertia die cum episcopus, aut eius vicarius, vt in ceteris diebus, Synodum ingreditur, dicat:

Dominus vobiscum.

ANNO
CHRISTI
1011.

Oremus.

Protege Domine, quæsumus, nos famulos tuos subsidiis mentis & corporis, & spiritualibus enutriens alimentis, propitius redde securos ab hostibus vniuersis. Per Dominum, &c.

Et post hoc legatur euangelium,

Circuibat Iesus ciuitates & castella.

Deinde pro fidelibus defunctis istos psalmos decantent:

Verba mea auribus percipe Domine.

Domine ne in furore tuo, *minorem.*

Ad te Domine leuaui animam meam.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Requiem æternam dona eis Domine.

In memoria æterna erunt iusti.

A porta inferi.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Inueniant, quæsumus Domine, animæ famulorum famularumque tuarum omnium in Christo quiescentium lucis æternæ confortium, qui in hac luce positi tuum consecuti sunt sacramentum. Per Dominum, &c.

Post hæc pro irreligiosis psalmos istos decantent:

Ad te Domine clamabo.

Benedicam Dominum in omni tempore.

Deus venerunt gentes in hereditatem.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Fiat pax in virtute tua.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

Deus tu conuersus viuificabis nos.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus qui infideles deseris, & iuste in deuotis irasceris, populum tuum (quæsumus) ad te conuerte propitius, vt qui te per duritiam irreligiosæ mentis semper offendunt, ad sancta officia promerenda tuæ miserationis gratia inspirante conuertas. Per Dominum, &c.

Concil. Tom. 25.

Pp ij

*Si quæ sint quæstiones vel querelæ, conferantur; & sic
Synodus tertiæ diei solvatur.*

ANNO
CHRISTI
1011.

*Quarta vero die episcopus Synodum ingrediens sic procedat,
ut primum portentur ante eum duo candelabra cum cereis incensis,
quæ sequatur subdiaconus portans euangelium, duæ cruces hinc
& inde; deinde diaconus, postremum episcopus episcopalibus in-
dutus vestimentis & cappa ingrediatur. Et ingressus in sede sua
stans dicat:*

Dominus vobiscum.

Oremus.

Nostrorum tibi Domine curuantes genua cordium,
quæsumus vt bonum, quod in nobis a te requiritur, exe-
quamur, scilicet, vt prompta tecum sollicitudine gradien-
tes discretionis arduæ subtile iudicium faciamus, ac mise-
ricordiam diligentes clareamus studiis tibi placitæ actio-
nis. Per Dominum, &c.

Postea solito more legatur euangelium,

Respicens Iesus discipulos suos, dixit Simoni Petro: Si
peccauerit, &c.

NOTA.

Mogunti-
num an
possit ap-
pellari?

* *Concilium.*] Hoc Concilium teste Baronio ab auctore micrologi Moguntinum nominatur. Eo nomine iure meritoque nominari posse in sua historia Moguntina Nicolaus Serarius recte existimat. Nam *Salegunstadium*, inquit, *sive sit a Salegasto sapiente, ut vult in historia compendio Tritemius, sive a Salicis & Salingi, uti Beatus, Moguntine iam tum diæcesis erat, sicuti & hodie continetur principatu, eique præsedit archiepiscopus Moguntinus Aribo.* Et paulo post hæc nonnulla quæ ad Canonum quorundam explicationem multum conferunt, ista subiungit: *In hac autem Synodo duæ sunt illius temporis obscure voces, ban- nitum ieiunium, cap. 15. & carrina vel carena cap. 17. 18. 19. de qua sic lib. 19. cap. 5. sæpissime Burchardus: Carrina est dierum 40. continuo- rum ieiunium in pane & aqua. Sicque in Moguntino Concilio, quod ab archiepiscopo Petro habitum est, dum sacrarum indulgentiarum nimia profusio restringitur, ita sancitum est: In dedicationibus ac ordi- num temporibus relaxari carenas, & pœnitentes introduci omni- no vetamus: sed hoc fiat tantummodo in festo cœnæ Domini ad hoc ordinario. Illud vero a banno est, quæ vox in Triburienti Con- cilio cap. 9. in Mariano, Vrspergensis, aliisque compluribus legitur, etiam in regum literis, & diplomatibus Caroli Crassi, in fundatione*

ANNO
CHRISTI
1022.

Francofordiensis Bartholomæani templi, & Caroli Francorum regis apud Baronium tomo 10. anno 853. estque hodie in Germania perusitata, vel pro excommunicatione, vel pro aliqua ditione, seu dioceseos portione, vel denique, ut explicat in Friderico I. Vrspergensis, pro pecuniaria pœna, imo etiam interdum pro publica proclamatione. Ex prima enim illa notione dicitur esse aliquis in ban, id est, in excommunicatione: ex altera dicuntur tabellarii nonnulli bannum illum vel illum habere, & gestare bansbrief; atque hinc etiam apud Gallos & Italos bannire, pro in exilium mittere, & banniti pro exules: ex tertia vero, Fridericus bannum constituit, id est pœnam pecuniariam apud eundem Vrspergensis: e quarta vero, dicit in summula Caietanus cap. de matrimonio, banna seruari oportere, id est, proclamari nuptias: apud nos die banne lassen druber gehen. Sic apud Hincmarum epistola quarta, & in S. Gothardi vita, Trithemio, & similibus. Bannitum igitur iciunium fuit magnum & intentum iciunium, quod ad Dei bannum seu pœnam iramque auertendam ab iis suscipiebatur qui se banno diuino dignos agnoscebant. Hucusque ad nostra fere tempora fuit in Moguntina ecclesia vsus, & eo modo fere per triduum seruabatur, iisdemque feriis, quemadmodum quatuor temporum iciunia, sed aliis hebdomadibus, quos ad memoriam versiculo isto significabant:

Post Salus & Miseri tibi erunt iciunia banni.

Id est post dominicas quibus canitur Salus & Misericordia, quarum illa est dominica XIX. post Trinitatem, hac dominica I. post Quasimodo. Hec Serarius prædicto loco.

^b *Aribo.] Quatuor huius præfulis, teste Serario libro 5. historiae Moguntinensis, inueniuntur nomina, Aribo, Erbo Eribo & Abbo. In catalogo virorum illustrium a Trithemio breuiter cum laude describitur his verbis: Aribo Moguntinensis ecclesie XIX. archiepiscopus, vir in diuinis scripturis studiosus & eruditus, & secularium literarum non ignarus, ingenio clarus, & dulcis eloquio, scripsit inter alia ingenii sui monumenta opus pulcherrimum super 15. psalmis grad. lib. 1. & varias epistolas ad diuersos, &c. Plura de Aribone Serarius libro 5. historiae Moguntinensis.*

Aribonis
quatuor
nomina.

^c *Anno Domini 1022.] Ita de tempore propter additam indiictionis quintæ notam Baronius prædicto loco, vbi pro anno sexto imperii Henrici ipse legit anno nono: ex tempore factæ coronationis, quæ facta est anno Christi 1014. sexto Kalendas Martii, ita legendum esse patet. Serarii lectio ab hac in tempore discrepat.*

^d *Bannitum iciunium.] Vide quæ in banno & iciunio bannito ex Serario supra dixi.*

Cap. 15.

^e *Carrinam.] Carrina quid sit ex Burchardo dictum est supra.*

Cap. 17.